

2. Україна. Позачергові вибори народних депутатів України 26 жовтня 2014 р. : Остаточний звіт місії спостереження за виборами ОБСЄ/БДПЛ [Електронний ресурс]. – Варшава, 2014. – 64 с. – Режим доступу : <http://www.osce.org/uk/odihr/elections/ukraine/133441?download=true>.
3. Україна. Позачергові вибори Президента 25 травня 2014 р. : Остаточний звіт місії спостереження за виборами ОБСЄ/БДПЛ [Електронний ресурс]. – Варшава, 2014. – 44 с. – Режим доступу : <http://www.osce.org/uk/odihr/elections/ukraine/120961?Download=true>.
4. Фінальний звіт спостереження за позачерговими виборами президента України 25 травня 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cvu.org.ua/nodes/view/type:news/slug:431>.

Вітрцьок Хенріка

студентка гр. МВ-42

Національний університет «Львівська політехніка»

Бучин Микола

д. політ. н., доц. кафедри ПМВ

Національний університет «Львівська політехніка»

ЄВРОСКЕПТИЦИЗМ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВІДНОСИН У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

На сучасному етапі ми спостерігаємо інтенсифікацію євроскептичних настроїв як серед країн-учасниць ЄС, так і в Україні, зокрема. Питання євроскептицизму є досить актуальним у контексті євроінтеграційних намірів та перспектив України, а також наших майбутніх відносин з Польською республікою. Це пов'язано, зокрема, з тим, що в Польщі до влади прийшла права політична сила «Право і справедливість», яку вважають сповідником євроскептицизму. Така ситуація несе в собі як певні можливості, так і загрози для України, та зумовлює необхідність більш детального вивчення згаданої проблематики.

Мета публікації – дослідити вплив євроскептицизму в Польщі на перспективи розвитку польсько-українських відносин та євроінтеграції України.

Розв'язання поставленої мети, на наше переконання, необхідно здійснювати крізь призму розгляду зміни політичної влади у Республіці Польща. Варто нагадати, що всередині 2015 р. перемогу на президентських виборах здобув представник націоналістичної партії «Право і справедливість» Анджей Дуда. Згодом його політична сила здобула перемогу і на парламентських виборах, що дозволяє констатувати повну зміну польської політичної еліти на загальнодержавному рівні [1].

Слід відзначити, що попередня польська влада була більш позитивно налаштована щодо ЄС та України, однак менш ворожа щодо Росії. Натомість чинна польська влада є більш євроскептична, менш дружна щодо України через наявність ідеологічних протиріч, однак значно більш ворожа щодо Росії.

Варто зазначити, що розвиток євроскептицизму в Польщі має свої власні витoki та причини. Йдеться, зокрема про реформи попередньої влади, які представляли інтереси переважно Євросоюзу, а не поляків. Радикальні євроскептики Польщі навіть вдавалися до заяв, що попередня влада робила з них європейців, намагаючись зменшити асоціацію поляків з власною нацією. Тобто, для поляків євроскептицизм не був просто ідеологією, він був можливістю відстоювання своїх інтересів і намаганням покращення свого політичного і економічного становища [2].

Можна зробити висновок, що серед народу Польщі євроскептичні наміри займають досить сильну позицію, зважаючи на дії попереднього уряду. Нинішня влада Польщі намагається балансувати між інтересами ЄС та національними інтересами, спростовуючи чутки про одностайний євроскептицизм уряду. Розвиток подій, насамперед, залежить від ситуації в ЄС, який зараз переживає внутрішню кризу ефективності інституцій, а також від подальших дій з боку ЄС стосовно Польщі. Очевидно, що Польща хоче встановити свій вплив у Центрально-Східній Європі, частково тому вона зацікавлена у вступі України в ЄС.

ЄС, в свою чергу, має зважати на такі тенденції, аби не допустити подальшого розвитку євроскептицизму в Польщі, який може привести до непередбачуваних наслідків, зокрема, щодо українського питання. Адже, як ми знаємо, Польща є «адвокатом України в Європі». І якщо ситуація матиме радикальний розвиток, то навряд чи польські політики матимуть час на делегування та відстоювання українських інтересів, маючи низку протиріч з ЄС, а також будуть достатньо впливовими і авторитетними, щоб бути спроможними це ефективно реалізувати.

Водночас слід відзначити, що в Польщі в жодному разі не йдеться про можливість не те, що виходу з ЄС, а навіть позиціонування себе як окремої сили в Об'єднаній Європі. Польща саме за теперішньої влади намагається довести, що вона є потужним гравцем усередині ЄС і від неї теж має щось залежати. А така позиція, знову ж таки, є стратегічно вигідною для України. Адже якщо полякам вдасться реалізувати власні плани щодо посилення позицій, то вага їхнього слова буде набагато більшою. Можливо, наш «адвокат у Європі» таким чином зможе пришвидшити процес євроінтеграції України.

Отже, підсумовуючи, на нашу думку, слід виділити основні переваги зміни влади та розвитку євроскептицизму в Польщі для євроінтеграції України та інтенсифікації українсько-польських відносин. Серед переваг зміни влади в Польщі для України можна називати:

- поглиблення протистояння Польщі та Росії, що змушуватиме Польщу діяти в унісон з Україною у боротьбі з російською агресією. Польський президент вже неодноразово наголошував на необхідності розміщення на території Польщі військових баз НАТО і перетворення країни з буферної зони НАТО на її повноправного партнера, що забезпечить країну від можливої російської військової агресії [3];

- лобювання інтересів України у ЄС, намагання пришвидшити процес євроінтеграції нашої держави;

- інтенсифікацію відносин між Польщею та Україною, поглиблення економічної, а, особливо – військової співпраці. Це можна пояснити намаганнями А. Дуди перетворити Польщу на

регіонального лідера, зокрема, шляхом створення регіонального військового союзу;

- активну участь Польщі у врегулюванні конфлікту на Сході України. Тут варто зазначити, що А. Дуда є одним із небагатьох союзників України, який повністю відкидає можливість замороження конфлікту на Донбасі, розцінюючи це як потенційну загрозу для безпеки власної держави та всього регіону [3].

Водночас варто наголосити і на певних недоліках зміни влади в Польщі для України:

- наявність ідеологічних протиріч, різна оцінка минулого;
- відсутність досвіду та значного авторитету польської влади, на відміну від попередньої, у політикумі Європейського Союзу, а, отже, менше можливостей відстоювати українські інтереси у Європі;
- можливість загострення протиріч як результат послаблення агресії Росії чи помилкових дій з боку української та польської влади.

Підсумовуючи, слід зазначити, що на сучасному етапі спостерігається поглиблення двосторонніх польсько-українських відносин. Підтримка з боку Польщі української держави є вкрай важливою з огляду на складну суспільно-політичну ситуацію, в якій опинилася Україна. При цьому, розвиток євроскептицизму в Польщі слід розглядати не як загрозу цілісності Європи, а лише як бажання нашого західного сусіда посилити свій вплив в межах єдиного впливового Європейського Союзу. В цьому контексті вагоме місце Польща відводить Україні як надійному союзнику та стратегічному партнерові. Попри певні недоліки і загрози, інтенсифікація дружніх українсько-польських відносин вбачається більш вірогідною. Водночас значною мірою ситуація залежатиме і від дій української влади, її бажання та здатності забезпечити реальні демократичні перетворення та розбудову європейської демократичної держави.

Література

1. Бучин М.А. Проблеми та перспективи українсько-польської співпраці на сучасному етапі / М.А. Бучин // Європейська інтеграція та національна ідентичність: інституційний і ціннісний виміри: Матеріали II Українсько-польського форуму. – Львів-Ольштин: «ПП. Сорока», 2016. – С. 323-327.

2. У Польщі немає загрози демократії, є загроза журналістській об'єктивності. Інтерв'ю з польським експертом Адамом Лельоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zaxid.net/news/show_News.do?u_polshhi_nemaye_zagrozi_demokratiyi_je_zagroza_zhurnalistskiy_obyektivnosti&objectId=1381266.
3. Яворська Г. Зміни у зовнішній політиці Польщі: виклики і можливості для України. Аналітична записка [Електронний ресурс] / Г. Яворська. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1912/>

Воят Богдана

студентка гр. МВ-11

Національний університет «Львівська політехніка»

Науковий керівник: к. філос. н., доц. Волинець О. О

ПОЛЬЩА ЯК АМБАСАДОР УКРАЇНИ В ЄВРОСОЮЗІ

Впродовж багатолітньої історії Україну і Польщу пов'язувало чимало випробувань. Війни, мир, допомога, братерство. Це все історія, для когось болюча і сумна, а для когось відважна і героїчна. На щастя, всі негаразди між країнам залишилися в минулому, під важким засувом історичних книжок. Ким тепер є Польща для України, а Україна для Польщі?

У зовнішній політиці України Польща відіграє вагомую роль. Це обумовлено не тільки географічним статусом сусідніх країн, але й спільною історією, тісними економічними та культурними зв'язками. Саме Польща 2-го грудня 1991 року стала першою у світі країною, яка визнала державну незалежність та суверенітет України і заявила про бажання встановити дипломатичні відносини. Договір про добросусідство, дружні відносини і співпрацю від 18 травня 1992 року став важливим документом двосторонніх відносин.

На жаль, надалі дві держави пішли різними шляхами. Польща обрала ЄС та НАТО, а Україна втратила таку можливість, задекларувавши інтеграційні прагнення одночасно в східному і